

Chuyển nguồn lực tiềm năng thành động lực mới để phát triển

20:31 19/09/2023

Tác giả: Đang cập nhật

Ngày 19/9, tại Trung tâm Hội nghị quốc gia, đồng chí Vương Đình Huệ, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội chủ trì khai mạc Diễn đàn Kinh tế - Xã hội Việt Nam năm 2023, với sự tham dự của khoảng 450 đại biểu tham dự trực tiếp. Diễn đàn có chủ đề “Tăng cường năng lực nội sinh, kiến tạo động lực cho tăng trưởng và phát triển bền vững”. Ủy ban Kinh tế của Quốc hội, Ban Kinh tế Trung ương, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh và Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam phối hợp tổ chức.

Đồng chí Vương Đình Huệ, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội phát biểu khai mạc_ Ảnh: Văn Điệp

Đồng chủ trì Diễn đàn có các đồng chí: Nguyễn Xuân Thắng, Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Trần Tuấn Anh, Ủy viên Bộ Chính trị, Trưởng Ban Kinh tế Trung

ương, Trần Thanh Mẫn, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội; Lê Minh Khái, Bí thư Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ.

Phát biểu đề dẫn tại phiên khai mạc Diễn đàn Kinh tế - Xã hội Việt Nam năm 2023, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng, Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, nhấn mạnh, Diễn đàn diễn ra trong bối cảnh tình hình thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, nền kinh tế Việt Nam từng bước phục hồi song đang đứng trước nhiều thách thức lớn, đòi hỏi những quyết sách chủ động, ứng phó linh hoạt, sáng tạo để duy trì đà tăng trưởng, có thể “lội ngược dòng” thành công.

Đồng chí Nguyễn Xuân Thắng đề nghị các đại biểu, các nhà khoa học tập trung trao đổi, thảo luận, bám sát chủ đề Diễn đàn để kiến nghị, đề xuất được những giải pháp hợp lý, khả thi, tháo gỡ được những khó khăn, vướng mắc, tìm ra những nhân tố phát triển mới, phấn đấu hoàn thành ở mức cao nhất các mục tiêu của năm “bản lề” 2023, tạo lập nền tảng thuận lợi góp phần thực hiện thắng lợi Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021 - 2025 và Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng.

Vận dụng linh hoạt, sáng tạo nguyên tắc “dĩ bất biến, ứng vạn biến”

Là một nền kinh tế có độ mở cao, trong gần một năm qua, Việt Nam đã phải đối diện với nhiều “cơn gió ngược” liên tục đổi chiều và có hiệu ứng mạnh đến từ bên ngoài, kéo theo sức ép lớn về lạm phát, tỷ giá cùng với những rủi ro về thu hẹp thị trường, đứt gãy chuỗi cung ứng, đứt gãy lao động và biến động giá cả của các mặt hàng chiến lược. Trong khi đó, các vấn đề bất cập tích tụ qua nhiều năm của thị trường trái phiếu doanh nghiệp, thị trường bất động sản, thị trường chứng khoán bộc lộ rõ hơn sau đại dịch Covid-19... đã ảnh hưởng trực tiếp và tác động đến nhiều ngành, nhiều lĩnh vực, gây ra nguy cơ rủi ro hệ thống không nhỏ cho nền kinh tế.

Vận dụng linh hoạt, sáng tạo nguyên tắc “dĩ bất biến, ứng vạn biến”, Việt Nam đã triển khai đồng bộ các chính sách vừa tập trung chống chịu, thích ứng với các sức ép đến từ bên ngoài; vừa tháo gỡ, xử lý những yếu kém, điểm nghẽn ở bên trong. Bằng những quyết sách được cân nhắc kỹ lưỡng, kịp thời, phù hợp với tình hình trong xử lý các vấn đề phức tạp, nhạy cảm và chưa có tiền lệ, ba lĩnh vực huyết mạch của nền kinh tế, nơi tập trung nguồn lực lớn, cũng là động lực kích thích tăng trưởng quan trọng là: Gia tăng dư nợ tín dụng ngân hàng; khởi tạo lại thị trường vốn trung và dài hạn, nhất là thị trường chứng khoán, thị trường trái phiếu doanh nghiệp; thị trường bất động sản từ chỗ có nguy cơ bị tắc nghẽn, căng thẳng, đóng băng đã từng bước được giải tỏa, khai thông, giữ vững an toàn hệ thống.

Những chuyển biến tích cực đang mang lại niềm tin về triển vọng tươi sáng hơn cho nền kinh tế trong thời gian tới. Tăng trưởng đang dần khởi sắc. Những dự án đầu tư phát triển lớn được triển khai mạnh trong cả nước, nhất là việc khởi công đồng loạt 12 dự án hạ tầng lớn mang tính kết nối vùng, quốc gia.

Đồng chí Nguyễn Xuân Thắng cho biết; nền kinh tế Việt Nam đã vượt qua thời điểm khó khăn nhất, những khó khăn không thể khắc phục ngay. Trên thực tế, tốc độ tăng trưởng kinh tế vẫn chưa đạt như kỳ vọng. Ổn định vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế còn tiềm ẩn rủi ro, nhất là nguy cơ lạm phát gia tăng vào cuối năm. Nguy cơ đổ vỡ trên thị trường trái phiếu doanh nghiệp, thị trường bất động sản chưa thể loại trừ. Doanh nghiệp chưa thể đẩy nhanh phục hồi sản xuất, kinh doanh; ngay cả vào thời điểm cuối năm khi nhu cầu tiêu dùng tăng cao, xuất khẩu vẫn có thể gặp khó nếu các thị trường lớn trên thế giới rơi vào suy thoái...

Khôi phục các động lực tăng trưởng

Để xác định kịch bản tăng trưởng trong thời gian tới, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng đề nghị các đại biểu thảo luận, tìm ra những giải pháp thực tiễn, khả thi, đột phá nhằm khôi phục các động lực tăng trưởng quan trọng của nền kinh tế. Theo đó, đánh giá đầy đủ và chủ động khôi phục tiêu dùng trong nước; khôi phục dòng vốn đầu tư; tháo gỡ những khó khăn, khôi phục sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp.

Cần đẩy nhanh sự hồi phục của thị trường chứng khoán, thị trường trái phiếu và thị trường bất động sản để có tác động lan tỏa, tạo tín hiệu tích cực, lập lại niềm tin giúp tăng tiêu dùng và đầu tư. Thực tiễn cho thấy, cuối cùng là niềm tin chứ không phải các quy định hành chính mới quyết định khả năng kiểm soát rủi ro và ổn định thị trường trong những thời điểm nhạy cảm của hệ

thống tài chính - ngân hàng. Nhận thức rõ điều này để có các chính sách phù hợp, phân loại rõ đối tượng, xác lập hoạt động cần hạn chế hay khuyến khích, điều hành thống nhất thay vì thay đổi giạt cục, hoặc áp dụng một chính sách chung cho tất cả, không rõ đối tượng, thiếu tính cụ thể. Việc làm trong sạch thị trường cần đi đôi với tạo lập môi trường thuận lợi, công bằng để khuyến khích mọi chủ thể kinh tế tham gia sản xuất, kinh doanh, cạnh tranh lành mạnh.

Trong nửa đầu năm 2023, quy mô vốn đầu tư từ các thành phần kinh tế đều tăng, song vốn đầu tư công tăng mạnh nhất, còn vốn đầu tư của khu vực FDI và khu vực kinh tế ngoài nhà nước có mức tăng trưởng thấp hơn nhiều so với cùng kỳ năm trước. Tình hình giải ngân vốn đầu tư công tuy được cải thiện ít nhiều nhưng còn rất chậm, thực trạng “có tiền nhưng không tiêu được” vẫn phổ biến đối với các dự án cả ở trung ương và địa phương, tạo ra những hệ lụy dây chuyền, ảnh hưởng trực tiếp đến động lực đầu tư của khu vực tư nhân. "Không phải đến bây giờ chúng ta mới nhận ra và nói về điều này, nhưng việc tháo gỡ những vướng mắc về quy định, nguyên tắc phức tạp liên quan đến đầu tư công chưa làm được bao nhiêu. Việc Quốc hội, Chính phủ thông qua, cho phép triển khai các cơ chế đặc thù, thí điểm nới lỏng một số quy định, thủ tục về đấu thầu, giải phóng mặt bằng, đền bù... khi chưa sửa kịp luật phải chăng là giải pháp linh hoạt tạo điều kiện thuận lợi cho các địa phương, các cơ quan, tổ chức và các nhà đầu tư nhanh chóng triển khai dự án"

Về sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp, một mặt, cần thống nhất cách hiểu và quy trình để hạn chế sự tùy tiện trong thực thi, tạo thuận lợi không chỉ cho doanh nghiệp mà cho cả cán bộ, công chức giải quyết thủ tục hành chính. Mặt khác, cần làm rõ nguyên nhân và có giải pháp khắc phục tình trạng đùn đẩy, né tránh, sợ sai, sợ trách nhiệm dẫn đến sự chậm trễ trong thực thi công vụ.

Đồng chí Vương Đình Huệ, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội cùng các đại biểu dự diễn đàn_
Ảnh: Văn Điệp

Kế thừa những bài học kinh nghiệm sâu sắc

Diễn đàn không chỉ bàn về những vấn đề trước mắt, mà giải quyết những vấn đề trước mắt để đặt cơ sở cho việc giải quyết những vấn đề trung hạn và lâu dài, ông Nguyễn Xuân Thắng cho rằng, vấn đề quan trọng mà Diễn đàn nêu ra: Nâng cao năng suất lao động là phương thức căn bản nhất để Việt Nam hiện thực hóa mục tiêu tăng trưởng nhanh và bền vững. Bởi, điều này gắn liền với việc khởi tạo hai quá trình chuyển dịch cơ bản của nền kinh tế: Chuyển dịch cơ cấu kinh tế, di chuyển nguồn lực từ các ngành có năng suất thấp sang các ngành có năng suất cao hơn nhằm sử dụng có hiệu quả nhất nguồn lực; tạo hiệu ứng kinh tế quy mô, khai thác lợi thế nhờ quy mô để tăng năng suất trong từng doanh nghiệp, từng ngành và từng vùng kinh tế.

Nhìn lại những nỗ lực phấn đấu, những kết quả đạt được và cả những điều chưa làm được trong năm 2023 và qua nửa nhiệm kỳ 2021 - 2025, cần tiếp tục kế thừa những bài học kinh nghiệm sâu sắc đã đúc kết được. Đó là bài học về hoán chuyển những rủi ro, thách thức từ bên ngoài trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn tạo ra sự phân mảnh, đứt gãy của nền kinh tế thế giới, sự dịch chuyển, phân tách của các chuỗi cung ứng toàn cầu trở thành cơ hội để Việt Nam phát

huy vai trò tâm điểm kết nối, thu hút các dòng vốn đầu tư và thúc đẩy xuất khẩu.

Bên cạnh đó là bài học về vượt khó và càng trong khó khăn, càng cần phải chú ý đến mục tiêu bảo đảm an sinh xã hội, tích cực hỗ trợ những người lao động, người nghèo trước nguy cơ bị mất việc làm, thu nhập giảm sút và giá cả của nhiều mặt hàng thiết yếu gia tăng. Đây cũng là dịp để phát huy vai trò của hệ thống chính sách giảm nghèo, bảo đảm an ninh và an sinh xã hội, những mô hình độc đáo, nhân văn như tín dụng chính sách xã hội trong việc mang lại sinh kế, tạo thêm việc làm, cải thiện đời sống cho người dân có thu nhập thấp, thúc đẩy bình đẳng giới, giúp đảm bảo an sinh, trật tự và an toàn xã hội, nhất là ở những vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa, biên giới và vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Ngoài ra là bài học trong việc tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách trên nguyên tắc: phải bám sát chương trình, kế hoạch hành động; chủ động, sáng tạo, linh hoạt để ra những giải pháp khả thi, bám sát thực tiễn gắn với cụ thể hóa, cá thể hóa trách nhiệm; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền gắn với ủy quyền, trao quyền và giao quyền cụ thể; phát huy trí tuệ và bản lĩnh “dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm” của người đứng đầu...

Với tinh thần trách nhiệm, ông Nguyễn Xuân Thắng đề nghị các nhà khoa học, chuyên gia, các nhà lãnh đạo, quản lý, doanh nhân tập trung trao đổi, thảo luận để xác định những biện pháp mới, có tính đột phá đưa kinh tế - xã hội Việt Nam vững vàng vượt qua thách thức, biến nguy thành cơ, tận dụng được các xu hướng lớn để hoán chuyển các nguồn lực tiềm năng thành các động lực mới cho phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

PV

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/chuyen-nguon-luc-tiem-nang-thanh-dong-luc-moi-cho-phat-trien>